

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-787 1, 2, 25, 28, 30, 32¹, 34²⁴, 34²⁵, 34²⁶, 35 STRAIPSNIŲ IR 5 PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO ANTRUOJU³ IR AŠTUNTUOJU¹¹ SKIRSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – ATĮ PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS PAKUOČIŲ IR PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. IX-517 2, 5, 8, 10, 11 STRAIPSNIŲ IR 2 PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 7² STRAIPSNIU IR 1¹ PRIEDU ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – PPAĮ PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-2223 37, 102, 108 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 94¹, 95¹, 100¹, 128¹ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – AAĮ PROJEKTAS) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 247, 589, 608 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 248¹, 248², 248³ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – ANK PROJEKTAS) (TOLIAU KARTU – ĮSTATYMŲ PROJEKTAI) (TAP NR. 21-1023) (TAIS NR. 21-28078(2))

Nr. NV-1960

Vilnius

Įvertinę Įstatymų projektų atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Tikslintinas ATĮ projekto 2 straipsnis, atsižvelgiant į tai, kad keičiamame Atliekų tvarkymo įstatymo (toliau – ATĮ) 2 straipsnyje jau yra 71 ir 72 dalys, tik numatyta jų vėlesnė įsigaliojimo data. Taip pat pastebėtina, kad ir ATĮ projekto 9 straipsnyje siūlomi ATĮ 34²⁵ straipsnio 1 dalies 2 punkto c papunkčio pakeitimai jau yra priimti, numatant vėlesnę jų įsigaliojimo datą (žr. Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3, 3¹, 3², 4, 7, 11¹, 12¹, 18², 22, 30, 32, 33, 34, 34¹, 34², 34³, 34⁴, 34⁷, 34⁸, 34¹⁵, 34¹⁸, 34²³, 34²⁵, 34²⁶, 34²⁸, 34³¹ straipsnių, šeštojo skirsnio, 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32¹ straipsniu ir antruoju² skirsniu įstatymą Nr. XIV-407).

2. Vadovaujantis Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo, patvirtinto teisingumo ministro 2020 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 1R-72, 18 punktu, ATĮ projekto 2 straipsnio 6 dalyje tikslintina nuoroda į joje minimą reglamentą, nurodant visą jo pavadinimą, o 8 dalyje vartojant jo sutrumpintą pavadinimą, kaip šio straipsnio 9 dalyje. Taip pat pastebėtina, kad ATĮ projekto 2 straipsnio 6, 8 ir 9 dalyse turėtų būti teikiama nuoroda į šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies 28 punktą.

3. Taip pat, vadovaujantis Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo 18 punktu ir atsižvelgiant į ATĮ projekto 2 straipsnio 12 dalies nuostatą, tikslintina ATĮ 3³ straipsnio 1 dalis, nurodant sutrumpintą joje minimo reglamento pavadinimą.

4. ATĮ projekto 3 straipsnyje dėstomo ATĮ 3⁴ straipsnio 4 dalies 3 punkte turėtų būti teikiama nuoroda į šiame punkte minimo reglamento 2 straipsnio 2 dalies g punktą.

5. Siekiant ATĮ nuostatų nuoseklumo, ATĮ projekto 6 straipsnyje po žodžio „sudaryti“ įrašytinas žodis „šio“, o vietoje „10 ir 7²“ įrašytina „7² ir 10“.

6. Pagal ATĮ projekto 7 straipsnio 1 dalies nuostatą lieka neaišku, koks subjektas turėtų nustatyti gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo užduotis – tik Vyriausybė ar Vyriausybė turėtų teisę įgalioti ir kitą instituciją nustatyti šias užduotis. Šiame kontekste peržiūrėtinos ir kitos ATĮ projekto nuostatos, kuriose minimos gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo užduotys, kartu įvertinant, ar siekiant mažinti Vyriausybės teisėkūros apimtį, negalėtų būti pavesta šias užduotis nustatyti tik Vyriausybės įgaliotai institucijai. Be to, atsižvelgiant į Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 89 punktą, ATĮ projekto 7 straipsnio pavadinime išbrauktinas žodis „Įstatymo“, kartu patikslinant ir šio straipsnio 1 bei 2 dalis, po žodžio „Pakeisti“ išbraukiant žodį „Įstatymo“.

7. Siekiant mažinti ūkio subjektų administracinę naštą, siūlytina atsisakyti ATĮ projekto 9 straipsnyje dėstomos ATĮ 34²⁵ straipsnio 1 dalies 4 punkte numatyto reikalavimo gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją išduodančiai institucijai pateikti dokumentus, kuriuos ši institucija galėtų gauti iš kitų institucijų, atitinkamų registrų ar informacinių sistemų. Vadovaujantis, Viešojo administravimo įstatymo 12 straipsnio 2 dalimi, viešojo administravimo subjektas gali reikalauti tik tų dokumentų ir informacijos, kurių nėra valstybės registruose (kadastruose), žinybiniuose registruose, valstybės informacinėse sistemose ir kitose informacinėse sistemose, finansuojamose iš valstybės ar savivaldybės biudžeto ir (ar) valstybės pinigų fondų. Be to, ATĮ turėtų būti nustatyti reikalavimai atitinkamoms licencijoms gauti, o dokumentai, patvirtinantys atitikimą šiems reikalavimams, nėra įstatymo reguliavimo dalykas, todėl jie galėtų būti išvardyti ATĮ įgyvendinamuosiuose teisės aktuose.

8. Dėl ATĮ projekto 11 straipsnyje dėstomų nuostatų:

8.1. Turėtų būti suderintos ATĮ 34³² straipsnio 1 dalies 4 ir 5 punktų nuostatos, 5 punkte po žodžio „visuomenės“ įrašant žodžius „švietimo ir“. Ši pastaba taikytina ir atitinkamoms ATĮ 34³⁵, 34³⁸ straipsnių bei PPATĮ projekto 3 straipsnio nuostatoms.

8.2. Siūlytina tikslinti ATĮ 34³³ straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktus, 34³⁴ straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktus, 34³⁶ straipsnio 2 dalį, 34³⁷ straipsnio 1 dalį, 34³⁹ straipsnio 2 dalį ir 34⁴⁰ straipsnio 1 dalį, atsisakant nuostatos, kad atitinkamų atliekų ir šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo kriterijus ir tokio finansavimo sutarčių sudarymo pagrindines sąlygas nustato aplinkos ministras, nes šie kriterijai ir sąlygos, kaip esminės ūkinės veiklos sąlygos, turėtų būti įstatymo, o ne poįstatyminio teisės akto reguliavimo dalykas. Ši pastaba taikytina ir atitinkamoms PPATĮ projekto 3 ir 5 straipsnių nuostatoms.

8.3. Siūlytina įvertinti, ar ATĮ 34³² straipsnio 4 dalies 1 punkte ir 34³⁵ straipsnio 4 dalies 1 punkte neturėtų būti suvienodintos formuluotės „organizuodami <...> šiukšlių išrinkimo ir tvarkymo finansavimą“ ir „organizuodami <...> šiukšlių išrinkimą ir tvarkymą“. Atitinkamai įvertintinas poreikis

tikslinti ir ATĮ 34³⁸ straipsnio 4 dalies 1 punkto bei PPATĮ projekto 3 straipsnyje dėstomo Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo (toliau – PPATĮ) 7² straipsnio 6 dalies 1 punkto nuostatas.

8.4. ATĮ 34³² straipsnio 4 dalies 2 punkte siūlytina atsisakyti antrosios nuorodos į ATĮ 34³³ straipsnio 1 dalį, ATĮ 34³⁵ straipsnio 4 dalies 2 punkte – antrosios nuorodos į ATĮ 34³⁶ straipsnio 1 dalį, ATĮ 34³⁸ straipsnio 4 dalies 2 punkte – antrosios nuorodos į ATĮ 34³⁹ straipsnio 1 dalį kaip perteklinių. Ši pastaba taikytina ir atitinkamai PPATĮ projekto 3 straipsnio nuostatai.

9. ATĮ projekto 14 straipsnio 1–3 dalyse vietoje žodžių „nurodyti Įstatymo“ įrašytina „išdėstyti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo“. Taip pat šio straipsnio 4 dalyje atsisakytina perteklinės formuluotės „atsižvelgdamas į šio straipsnio 1–3 dalių nuostatas“.

10. Siekiant PPATĮ nuostatų nuoseklumo, tikslintina PPATĮ projekto 3 straipsnyje dėstomo 7² straipsnio 2 dalis, vietoje ženklo „%“ vartojant žodį „procentai“, kaip kitose atitinkamose PPATĮ nuostatose. Taip pat siūlomame PPATĮ 7² straipsnio 2 dalies 1 punkte suvienodintinos sąvokos „buteliai, kurių pagrindinė sudedamoji dalis yra PET (polietileno tereftalatas)“ ir „PET buteliai“, jei jų turinys yra vienodas. Be to, siekiant teisinio aiškumo, siūlytina šiose nuostatose nurodyti konkrečias jose minimų metų (2025 m. ir 2030 m.) datas.

11. Siūlytina tikslinti PPATĮ projekto 7 straipsnyje dėstomo PPATĮ 1¹ priedo pavadinimą, atsisakant nuorodos į PPATĮ 2 straipsnio 26¹ dalį, nes šioje dalyje teikiama nuoroda į tą patį PPATĮ 1¹ priedą.

12. PPATĮ projekto 9 straipsnio 3 dalyje atsisakytina perteklinės formuluotės „atsižvelgdami į šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas“.

13. AAĮ projekto 9 straipsnio 3 dalyje vietoje žodžio „nurodyto“ įrašytina „išdėstyto Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo“.

14. Lieka neaišku, kodėl neatsižvelgta į Teisingumo ministerijos 2021 m. balandžio 27 d. išvadoje dėl Įstatymų projektų išdėstytas pastabas dėl AAĮ projekte ir ANK projekte siūlomos nustatyti administracinės atsakomybės už konkrečius administracinius nusižengimus (žr. 7-11 pastabas). Pritariame šioje išvadoje išdėstytiems pastebėjimams, kad minėtuose projektuose trūksta nuoseklumo ir sistemiškumo (vartojamos skirtingos sąvokos ir formuluotės, skiriasi analogiškų administracinių nusižengimų dispozicijos) ir siūlomų nuostatų pagrįstumo (dėl siūlomų konkrečių baudų dydžių, administracinės atsakomybės netaikymo fiziniams asmenims, vykdančioms atitinkamą ūkinę veiklą, kai neįsteigtas juridinis asmuo ir kt.).

15. Įstatymų projektų aiškinamajame rašte turėtų būti pagrįsti siūlymai dėl skirtingų Įstatymų projektų nuostatų įsigaliojimo.

Teisės grupės patarėja

Dalia Petkevičienė